

WWF for a living planet®

Råstofstyrelsen
Postboks 930
3900 Nuuk
mlsa@nanoq.gl

2. september 2020

Hørings svar vedr. VVM-redegørelse for Titaniumprojektet ved Pituffik

WWF Verdensnaturfonden takker for muligheden for at kommenterer udkast til VSB og VVM-redegørelser for titaniumprojektet Dundas Ilmenite Project. Vi har desværre ikke haft mulighed for at gennemgå al materialet, men har valgt at fokusere vores høringssvar på VVM-redegørelsens beskrivelse af projektets konsekvenser for især havpattedyr og klima.

WWF Verdensnaturfonden bemærker indledningsvis, at der er tale om et mineprojekt med en levetid på bare 10 år. Vi er naturligvis glade for at se, at der i redegørelsen er indarbejdet en plan for såvel nedlukning som efterfølgende miljø monitoring i området. Det er i det grønlandske samfunds og især i lokalbefolkningens interesse, at selskabet forpligtiges til at sikre en ordentlig nedlukning, hvor udstyr og affald fjernes og naturen reetableres. Desværre ser vi ofte, at mineprojekter har irreversible konsekvenser for natur og miljø; veje og havne lader sig kun svært fjerne, og faste sejlruiter kan ændre dyrs vandringsmønstre og brug af området for altid.

WWF Verdensnaturfonden bemærker også, at projektet her alene vil øge Grønlands CO₂ udledning med 17,5%. Grønland har besluttet at stå udenfor Paris aftalen med henvisning til, at der skal være plads til økonomisk udvikling af nye sektorer og denne udvikling vil automatisk øge udledningen af drivhusgasser. WWF Verdensnaturfonden vil gerne opfordre Naalakkersuisut til fortsat at tage klimaudfordringen alvorligt og at sætte fokus på, hvorledes man kan begrænse CO₂-udledningen fra aktiviteter som denne.

Endelig vil WWF Verdensnaturfonden gerne opfordre til, at Naalakkersuisut stiller krav om, at der ikke anvendes Heavy Fuel Oil (HFO) i projektet.

LUFTKVALITET

Fokus på at begrænse forbruget af brændstof er det eneste klimatiltag beskrevet af selskabet i VVM-redegørelsen. WWF Verdensnaturfonden vil gerne opfordre Naalakkersuisut til, at stille krav til selskabet om en løbende rapportering om udviklingen i CO₂ udledningen fra projektet og en forpligtigelse til målrettet at arbejde for at begrænse forbruget af brændstof og udledningen af CO₂ og partikler (black carbon).

Opgørelsen af projektets klimabelastning omfatter blandt andet sejlads til og fra mineprojektet. Det fremgår af redegørelsen, at man forventer at der er behov for 11 sejlads årligt og at disse vil blive foretaget af Royal Arctic Line, der allerede i dag står for fragten op langs den grønlandske vestkyst. I redegørelsen tager man udgangspunkt i, at der ombord anvendes Diesel Fuel Arctic (DFA) med en samlet udledning på 5.730 ton CO₂ årligt.

for a living planet®

WWF Verdensnaturfonden vil opfordre Naalakkersuisut til at træffe en principbeslutning om, at der i forbindelse med mineprojekter ikke må ske anvendelse af de mest forurenende brændstoftyper (HFO, heavy fuel oil). HFO er et restprodukt efter raffinering af råolie og er billigere end andre brændstoftyper. HFO er svovlholdigt og meget tykflydende, hvilket giver en større negativ påvirkning af miljø og klima under sejlads, men også gør at olien er svær at opsamle og oprense hvis der skulle ske et uheld. I den internationale maritime organisation er der fokus på en udfasning af HFO og centrale aktører, herunder Dansk Rederiforeningen, har været ude med en opfordring til at forbyde HFO i Arktis.

WWF Verdensnaturfonden deltager i de aktuelle processer under både IMO og Arktisk Råd¹ for at sikre et HFO-frit Arktis, og vi er gået sammen med andre grønne i en alliance mod HFO. Igennem denne opfordrer vi industrien selv til at gå forrest og underskrive the Arctic Commitment². Der er stadig plads til såvel Blue Jay Mining som Royal Arctic Line på denne liste.

WWF Verdensnaturfonden vil gerne anerkende Naalakkersuisut for at have gennemført en vurdering af de socioøkonomiske, miljø- og klimamæssige konsekvenser af et forbud mod brugen af HFO³ og opfordre til, at Grønland aktivt bakker op om et forbud i de relevante, internationale fora.

SKIBSTRAFIK

I redegørelsen beskrives hvorledes man vil reducere sejlarten til 8 knob i Pikialasorsuaq/Nordvandet, defineret som de sidste 150 km før anløb af projekthavnen. WWF Verdensnaturfonden så gerne, at redegørelsen indeholdt referencer til og en nærmere beskrivelse af, hvorfor 8 knob er den optimale sejlhastighed i netop dette område.

WWF Verdensnaturfonden bemærker også, at det er vigtigt at VVM-redegørelsen forholder sig til de kumulative konsekvenser af sejlads i området. Projektet vil give anledning til anslået 11 sejladsår årligt, men det skal ses i forhold til at det nuværende niveau er 17-25 sejladsår. Det fremgår, at projektet vil medføre en forøgelse af antallet af skibe, der passerer dele af Pikialasorsuaq/Nordvandet væsentligt (56-82%). WWF Verdensnaturfonden undrer sig i denne sammenhæng over, at man i redegørelsen fastslår at man med en nedsat hastighed til 8 knob vil vurdere forstyrrelsen af havpattedyr til at være lav.

WWF Verdensnaturfonden ser reduceret sejlhastighed som en metode til reduktion af støj og forstyrrelser, men vi foreslå at der også stilles krav om hvor og hvornår der må sejles for at begrænse negative konsekvenser mindst muligt. WWF Verdensnaturfonden opfordrer Naalakkersuisut til også at stille krav om, at selskabet

¹ <https://www.pame.is/index.php/document-library/shipping-documents/heavy-fuel-oil-documents/452-report-on-the-environmental-economic-technical-and-practical-aspects-of-the-use-by-ships-in-the-arctic-of-alternative-fuels-1/file>

² <https://www.hfofreearctic.org/en/arctic-commitment/>

³ <https://naalakkersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/Attached%20Files/Miljoe/Rapport/Incentive%20Socio%20C3%B8konomiske%20milj%C3%B8-%20og%20klimam%C3%A6ssige%20konsekvenser%20af%20et%20muligt%20forbud%20mod%20sejlads%20p%C3%A5%20HFO.pdf>

for a living planet®

fremlægger en beskrivelse af den forventede sejlroute, der tager højde for særligt de støjfølsomme arter af havpattedyr i området. En sådan savnes i nærværende redegørelse.

Shipping er på agendaen i Arktisk Råd også, men WWF Arctic Council Scorecard fra 2019 peger på, at der er plads til forbedring når det gælder indsatsen for at reducere de negative konsekvenser af shipping og emissioner fra samme⁴.

PIKIALASORSUAQ/ NORDVANDET

WWF Verdensnaturfonden bemærker at projektets beliggenhed og en del af sejlruten ligger indenfor Pikialasorsuaq/Nordvandet. Pkialasorsuaq kommissionen gennemførte over en årrække konsultationer med indbyggerne på begge sider af Nordvandet, og en af de bekymringer der var konsekvensen af øget shipping i form af støj, forstyrrelser, brydning af is og ikke mindst risikoen for oliespild. WWF Verdensnaturfonden vil opfordre selskabet til igennem projektets levetid at have en åben dialog med lokalbefolkningen om projektet og dets negative konsekvenser.

WWF Verdensnaturfonden så gerne, at en del af projektets miljøprogram var at sikre et lydbillede af området med hjælp af hydrofoner. Her kunne man få et støjbillede af området før, under og efter projekt, man ville kun få et tydeligt billede af den støj skibe i området skaber og man ville også kunne bruge optagelserne til at identificere hvaler i området.

HAVPATTEDYR

WWF Verdensnaturfonden er bekymret for projektets konsekvenser for dyrelivet i området, særligt narhval og hvalros.

Det fremgår af VVM-redegørelsen at:

’med hvalrossens nuværende kendte udbredelse i Wolstenholme Fjord vurderes påvirkningen fra støj og visuelle forstyrrelser fra de planlagte projektaktiviteter som **lav**. Men på grund af den usikkerhed, der er forbundet med potentiel hvalrosjagt i fjordsystemet i fremtiden, og fordi ændringer i fjordens isforhold de kommende år kan medføre, at hvalrosser foretrækker hvilepladser tættere på projektområdet, vurderes påvirkningen som følge af forstyrrelserne til at være **medium**’ (fremhævelser af WWF Verdensnaturfonden).

I Grønlands Røddliste 2018 (Boertmann, D. og Bay, C.) vurderes Nordvandsbestanden af hvalros som sårbar. Bag denne vurdering ligger data, der peger på at bestanden er gået tilbage med op imod 30% indtil man i 2005 indførte det nuværende forvaltningssystem med kvoteret jagt⁵. Herefter har bestanden rettet sig en

⁴ <https://arcticwwf.org/work/governance/acscorecard19/action/shipping/>

⁵ Boertmann, D. & Bay, C. 2018. Grønlands Røddliste 2018 – Fortegnelse over grønlandske dyr og planters trusselstatus. – Aarhus Universitet, Nationalt Center for Energi og Miljø (DCE) og Grønlands Naturinstitut: Tilbagegangen tager udgangspunkt i en bestandsestimat på 2850 (95 % ci 2400-3290) dyr i 1972 (tre generationer siden) og et estimat af 2018-bestanden på 1980 (95 % ci 1510-2580) dyr (Witting & Born 2014, NAMMCO 2015). Den oprindelige bestand er af Witting & Born (2014) estimeret til 5-9000 dyr³

WWF *for a living planet*[®]

smule. Samlet er hvalros under pres grundet forandringer i klimaet men også jagt, støj og forstyrrelser. I den vestlige del af Pkialasorsuaq/Nordvandet findes endnu en række aktive landgangspladser for hvalros, men på den grønlandske side og hele vejen ned langs den grønlandske vestkyst er hvalros fordrevet fra de historiske landgangspladser pga. tidligere tiders intensive jagt.

Hvalros er afhængig af havisen eller fredelige landgangspladser for at kunne få hvile. WWF Verdensnaturfonden så gerne, at Naalakkersuisut tog initiativ til at beskytte områderne omkring de historiske landgangspladser i et håb om, at hvalros langsomt vil vende tilbage hertil.

WWF Verdensnaturfonden finder, at der stadig er stor usikkerhed om hvordan aktiviteter på land og skibstrafikken til og fra minen vil påvirke bestanden af hvalros, særligt i den nærliggende Wolstenholme Fjord. Endnu er der begrænset viden om betydningen af Wolstenholme Fjord området for Nordvandsbestanden af hvalros ligesom at bestandens følsomhed overfor støj og forstyrrelser er utilstrækkeligt undersøgt. Usikkerheden bliver ikke mindre af, at der i forvejen sker fangst i området med forstyrrelser til følge. WWF Verdensnaturfonden vil foreslå, at Naalakkersuisut stiller krav til selskabet om, at der skal udføres nye studier med henblik på at sikre en bedre vurdering af de kumulative konsekvenser på hvalros i området. Naalakkersuisut bør stille krav om, at der sker en inddragelse af lokalbefolkningen i disse studier så man sikre, at studierne afspejler fangernes viden og tager højde for de bekymringerne fangerne må have ved projektet.

Også bestandene af narhval og hvidhval er af stor betydning for befolkningen i Qaanaaq. VVM-redegørelsen beskriver at der kun er registreret få narhvaler i fjordene ud for Steensby Lands sydkyst og man mener, at hovedparten af narhvalerne vandrer i den centrale del af Nordvandet.

WWF Verdensnaturfonden vil her gerne henvise til scope for VVM-redegørelsen, hvoraf det fremgår at: 'Flere grupper af narhvaler er observeret tæt på den skibsroute, som planlægges benyttet til og fra mineområdet (figur 11). Potentielle konflikter med skibsfarten til og fra projektområder er derfor et emne, der skal behandles i VVM redegørelsen' (side 20)⁶. Plot af observationer af narhvaler i både 2009 og 2010 tegner ikke umiddelbart et billede af, at narhvalerne især vandrer i den centrale del af Pkialasorsuaq/Nordvandet.

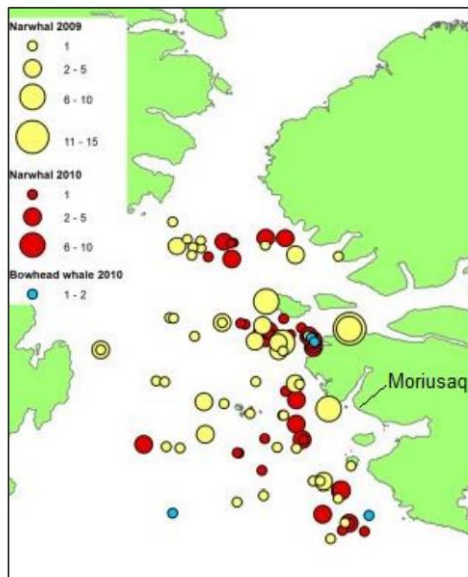
Bestanden blev stærkt reduceret før 1960, men faldet fortsatte til 2005, da fangsten blev kvoteret. Den seneste optælling af bestanden blev udført i april 2014 og resulterede i 2544 (95 % CI 1513-4279) dyr. En del af disse må være ikke-kønsmodne. Dette estimat af vinterbestanden er højere end de foreliggende estimater af sommerbestandene.

6

<https://naalakkersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/Hearings/2017/Forhoering%20for%20kommissorier%20for%20VSB%20og%20VVM%20for%20Titaniumprojektet%20ved%20Pituffik/Documents/4%20Udkast%20til%20kommissorium%20for%20Vurdering%20af%20Vurdering%20af%20Virksomheder%20p%20Miljet%20VVM%20%20DK.pdf>

for a living planet®

Figur 11. Observationer af narhvaler og (Grønlandshvaler (Bowhead whales)) i Nordvandet I forbindelse med flytællinger i maj-juni 2009 og 2010 (modificeret fra Heide-Jørgensen *et al.* 2013).

VVM-redegørelsen indeholder en beskrivelse af vandringmønstre for såvel narhval, hvidhval og grønlandshval. WWF Verdensnaturfonden vil opfordre til, at selskabet bruger disse data som udgangspunkt for en planlægning af sejlruiter og timing af sejlads for at begrænse støj og forstyrrelser i området mest muligt.

Med venlig hilsen

Mette Frost